

Міністерство освіти та науки України
Чорноморський національний університет імені Петра Могили

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Практикум по підготовці грантових проєктів та держбюджетних тем»

Ступінь освіти	Третій (освітньо-науковий)
Спеціальність	032 Історія та археологія
Кількість кредитів	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Заняття	Лекції – 20 годин Семінари – 20 годин
Мова викладання:	українська
Кафедра, що викладає	історії
Викладач	Гаргаун Яна Ігорівна кандидат історичних наук доцент б.в.з. Персональна сторінка: https://chmnu.edu.ua/gargaun-yana-igorivna/ E-mail: yana14karpiuk@gmail.com

1. Анотація до курсу

Дисципліна «Практикум з підготовки грантових проєктів та держбюджетних тем» спрямована на формування у студентів практичних навичок розробки, написання та подання грантових заявок, а також оформлення державних бюджетних тем. У ході навчання студенти ознайомляться з принципами грантового фінансування, вимогами міжнародних та національних грантодавців, структурою проєктної заявки та методами ефективного управління проєктами. Особлива увага приділяється аналізу конкурсної документації, плануванню бюджету проєкту, оцінці його ефективності та підготовці звітної документації.

Курс «Практикум по підготовці грантових проєктів та держбюджетних тем» призначений для дослідників, викладачів, наукових співробітників, представників громадських організацій та всіх, хто прагне оволодіти навичками розробки успішних проєктних заявок для залучення фінансування з різних джерел.

Предметом вивчення дисципліни є теоретичні та практичні засади підготовки грантових проєктів і держбюджетних тем, зокрема методологія пошуку грантових можливостей, розробка концепції проєкту, формування заявки, бюджетування та подальше управління проєктом відповідно до вимог грантодавців і державних органів.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення освітнього компоненту полягає у формуванні у студентів знань, навичок і компетенцій, необхідних для розробки грантових проєктів і державних бюджетних тем, зокрема вміння аналізувати конкурси, розробляти проєктні заявки, планувати бюджет, обґрунтовувати актуальність досліджень та ефективно презентувати свої ідеї.

Основними **завданнями** вивчення освітнього компоненту «Інтелектуальна власність та академічна доброчесність» є:

- Ознайомлення з основними джерелами фінансування наукових і соціальних проєктів, зокрема міжнародними грантами та державними програмами.
- Вивчення структури та вимог до грантових заявок і держбюджетних тем.
- Формування навичок написання успішних проєктних заявок відповідно до вимог грантодавців.
- Розвиток навичок аналізу конкурсної документації та оцінювання відповідності проєкту критеріям конкурсу.
- Ознайомлення з особливостями складання бюджету проєкту та фінансової звітності.
- Відпрацювання навичок ефективної комунікації, презентації та захисту проєкту перед грантодавцями та експертними комісіями.
- Формування критичного мислення для оцінки ризиків та розробки стратегій успішного управління проєктами.
- Практичне застосування отриманих знань у процесі підготовки власних проєктних пропозицій.

3. Результати навчання:

- знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень;
- розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативноправових актів для їх усунення;
- використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування;
- здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проєктами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проєктуванні та реорганізації управлінських та загальноорганізаційних структур;
- уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи;
- уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм;
- представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності.

4. Зміст дисципліни (перелік основних тем):

- Тема 1. Загальна характеристика міжнародної технічної допомоги.
- Тема 2. Грантові інструменти фінансування місцевого економічного розвитку.
- Тема 3. Методичний інструментарій здобуття грантів.
- Тема 4. Базові вимоги до практичної підготовки грантової заявки (частина I).
- Тема 5. Базові вимоги до практичної підготовки грантової заявки (частина II).

Тема 6. Практична реалізація функцій грантрайтера.

Тема 7. Реалізація міжнародних проєктів соціальної відповідальності, інформаційний супровід грантів.

Тема 8. Гранти для учасників програм обмінів.

Тема 9. Звітність, моніторинг, оцінка та завершення проєкту для територіальних громад.

Тема 10. Національна система грантів та гранти українських фондів.

5. Методи навчання

Різноманітні форми та методи роботи: читання лекцій, проведення семінарських занять, організація самостійної роботи здобувачів під керівництвом викладача, керівництво та контроль за виконанням творчих індивідуальних завдань, заохочення здобувачів до дискусій із проблемних питань, що виносяться на розгляд в плані практичних занять.

6. Форми контролю

Оцінювання якості знань здобувачів здійснюється шляхом поточного та підсумкового (семестрового) контролю.

Форми участі здобувачів в освітньому процесі, які підлягають поточному контролю: виступ з основного питання; доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ; участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття; аналіз нормативно-правових актів, історичних джерел і монографій; письмові завдання (самостійна, контрольна робота тощо); науково-дослідницьке завдання (проєкт) (письмова робота, оформлена відповідно до вимог).

Позитивна оцінка поточної успішності (сумарного результату поточної оцінки за семестр) за умови відсутності пропущених або невідпрацьованих семінарських занять є підставою допуску до підсумкової форми контролю – іспиту.

7. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

8. Рекомендовані джерела інформації

1. Основна

1. Міжнародні та національні гранти : навчально-методичний комплекс для магістрів спеціальності 073 «Менеджмент» / М.М.Деліні. Вінниця : 2018. 92 с.
2. Посібник з проведення конкурсів проектів ОГС за державного фінансування (український та міжнародний досвід). Київ: Ваїте, 2017. 198 с
3. Фандрайзинг: нав.посіб./ О. В.Чернявська, А. М. Соколова. К.: «Центр учбової літератури», 2013. 188 с.
4. Управління проектами : навч. посібник. Блага Н.В. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
5. Посібник з фандрейзингу для бізнес-об'єднань: посібник. Бабій О.Я. Київ: 2017. 168 с.
6. Прикладні аспекти управління проектами в публічній сфері. Кулініч О.В. Х. : ФОП Іванченко І.С., 2018. 93 с.
7. Практичний посібник «Досвід фандрейзингу для проектів розвитку міста» Львів. Олександр Кобзарев. 2015. 101 с.
8. Основи грантрайтингу та управління проектами в публічній сфері : за заг. ред. О.В. Кулініча. Харків : Золоті сторінки, 2017. 148 с.
7. Практичний посібник «Місцевий економічний розвиток: моделі, ресурси та інструменти фінансування». Проект міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (2020 рік).
8. Проектний менеджмент в діяльності громадських організацій (Полтава, 2020. ПОБФ «Ініціатива»).
9. Навчально-практичний посібник з грантового менеджменту в рамках реалізації проекту «Грант-менеджмент: просто про складне», що реалізується за фінансової підтримки House of Europe (Дім Європи) та Європейського Союзу / К.Нагірська. 2022. 58 с.

2. Додаткова література

10. Інструменти розвитку об'єднаних територіальних громад в умовах децентралізації влади / За заг. ред. доктора наук з державного управління, професора, Заслуженого юриста України В. М. Олуйка; Програма Ради Європи «Децентралізація і територіальна консолідація в Україні». – Київ: Ваїте, 2017. 432 с.
11. Цілі і процеси в управлінні проектами. URL: <https://library.if.ua/book/96/6588.htm>
12. Управління ризиками в проектах. URL: https://www.oa.edu.ua/download/Lektsija_8.pdf
13. Управління проектом. URL: http://www.ukr.vipreshebnik.ru/uprproekt/1055_-_upravlinnya_-_proektom.html
14. Управління проектами. URL: <http://surl.li/mywhr>
15. Система підготовки та реалізації проектів. URL: <http://surl.li/mywia>
16. Мета і стратегія розробки проекту та його життєвий цикл. URL: <http://surl.li/mywie>
17. Дудкін П. Д., Дудкіна О. П., Реалізація smart-ідей: управлінські та інфраструктурні аспекти. Соціально - економічні проблеми і держава. 2017. Вип. 2. С. 56 -64
18. Грантрайтинг: методичні рекомендації для органів публічної влади щодо написання проектних заявок / О. В. Кулініч, Д. С. Ткачов, С. Є. Ігнат'єв та ін.; за ред. О. В. Кулініча. Х.: Регіональний центр міжнародних проектів і програм, 2013.
19. Рекомендації з підготовки проектних пропозицій за програмою «Горизонт 2020»: методичні вказівки / уклад.: С. І. Сидоренко, С. М. Шукаєв, М. О. Зеленська, А. І. Олешкевич, А. О. Романко, І. А. Владимірський. К.: НТУУ «КПІ», 2014.

3. Електронні інформаційні ресурси:

20. Нормативно -правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
21. Портал «ПроРозвиток». URL: Про розвиток – Інструменти економічного розвитку територій (prorozvytok.com)
22. Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України. URL: <https://mtu.gov.ua/>
23. Державний фонд регіонального розвитку. URL: <https://center.diia.gov.ua/support/support - 2>
24. Центр управління знаннями «Ресурсний центр зі сталого місцевого розвитку». URL: www.rozvytok.in.ua.
25. Місцевий розвиток, орієнтований на громаду. Офіц. сайт проекту ЄС/ПРООН. URL : www.cba.org.ua
26. Платформа Granty.org.ua. URL :<https://granty.org.ua/> 8. Портал Гурт. URL : <https://www.gurt.org.ua/about/#gsc.tab=0>
- 27.Портал Громадський простір. URL : <https://www.prostir.ua/>